

November 2016

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2017-2021

Samen werken aan veiligheid | Gemeente Tynaarlo

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
1. VISIE.....	4
2. INBEDDING EN BORGING	6
2.1 Bestuurlijk inbedding.....	6
2.2 Gemeentelijke organisatie	6
2.3 Ketensamenwerking.....	7
2.4 Verantwoording en bijsturing	7
2.5 Tynaarlose verworvenheden.....	7
3. VEILIGHEIDSANALYSE: DE 5 VNG VEILIGHEIDSVELDEN	8
3.1 Veilige woon- en leefomgeving	8
3.2 Bedrijvigheid en veiligheid	10
3.3 Jeugd en veiligheid	12
3.4 Fysieke veiligheid.....	14
3.5 Integriteit en veiligheid	16
3.6 Trendanalyse: nieuwe thema's	17
3.7 Conclusie Veiligheidsanalyse.....	19
4. PRIORITEITEN	20
4.1 Landelijke en regionale ontwikkelingen.....	20
4.2 Bijzondere doelgroepen	20
4.3 Veiligheid in de openbare ruimte.....	21
4.4 Conclusie	21
BIJLAGEN	22

INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan integrale veiligheid. In dit beleidsplan wordt de koers voor de komende jaren bepaald. Er is veel te doen en niet alles kan tegelijkertijd. Daarom worden in dit plan keuzes gemaakt en zijn prioriteiten benoemd.

Veiligheid, of misschien beter gezegd onveiligheid, spreekt veel mensen aan. Op televisie, social media en in de krant komt het veelvuldig terug. Wie kent de AD misdaadmeter tegenwoordig niet? Ty-naarlo staat hier op plaats 300. Maar wat zegt dat? Veiligheid is een ingewikkeld onderwerp, omdat het zo veelzijdig is.

Voorop staat dat onze burgers moeten kunnen rekenen op de partners in veiligheid. Dat betekent dat in dit beleidsplan de huidige samenwerking van de veiligheidspartners wordt geborgd. Nadat de gemeenteraad het beleidsplan heeft vastgesteld, wordt de lokale gezagsdriehoek gevraagd deze te accorderen. Het Integraal Veiligheidsbeleid 2017-2021 zal, samen met de plannen van andere Drentse gemeenten, input zijn voor het regionale veiligheidsplan.

Wij zullen echter ook nadrukkelijk een beroep doen op onze inwoners en ondernemers. In ons collegemanifest 'Samenwerken in vertrouwen' staat dat veiligheid een kerntaak van de lokale overheid is. De voorwaarde die we daarbij stellen is dan ook een goede samenwerking met inwoners en ondernemers. We zien een steeds grotere kracht en betrokkenheid in de dorpen. We zien ook dat de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners zijn grenzen kent. Sommige mensen kunnen zichzelf niet redden en ontberen een gedegen sociaal netwerk. Zo is bijvoorbeeld de problematiek rond verwarde personen de afgelopen jaren fors toegenomen.

Bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid en de jaarlijkse veiligheidsprogramma's wordt ingezet op een combinatie van preventie, repressie en nazorg.

Doel

In het veiligheidsbeleid bepalen we de beste manier om de veiligheid in onze samenleving te waarborgen. De onderwerpen zijn niet altijd nieuw en passen op eerder ingezet beleid. Een groot aantal thema's zal daarom bekend voorkomen. Daarnaast zien we echter wel verschuivingen in de thema's. Gedeeltelijk door ontwikkelingen in de wereld. Anderzijds door demografische ontwikkelingen die meer aandacht voor bijvoorbeeld de doelgroepen jeugd, verwarde personen en vluchtelingen vragen. In het veiligheidsbeleid geven we aandacht aan deze ontwikkelingen.

Het doel van deze beleidsnotitie is inzichtelijk maken hoe de gemeente is georganiseerd, welke kaders zijn gesteld en waar de prioriteiten liggen. De doelstellingen in dit beleidsplan zijn meerjarige doelstellingen op hoofdlijnen. Het beleidsplan vormt samen met het regionale veiligheidsplan de basis voor de jaarlijkse veiligheidsprogramma's. In de veiligheidsprogramma's worden de doelstellingen uit het beleidsplan verder uitgewerkt. Ook worden het gevoerde beleid en de inspanningen van het voorgaande jaar verantwoord. Bij de totstandkoming van de jaarlijkse veiligheidsprogramma's worden inwoners en ondernemers actief betrokken.

Leeswijzer

Deze beleidsnotitie bestaat uit 4 hoofdstukken. In hoofdstuk 1 staat welke visie de gemeente heeft ten aanzien van veiligheidsbeleid. Hoe veiligheid is georganiseerd en op welke wijze verantwoording wordt afgelegd wordt in hoofdstuk 2 verwoord. Hoofdstuk 3 behandelt de veiligheidsanalyse op basis van de vijf veiligheidsvelden uit de handreiking van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG). De prioriteiten voor de komende periode zijn in hoofdstuk 4 benoemd.

1. VISIE

Wij kunnen risico's beheersen, maar niet uitsluiten. Het besef dat de overheid niet alle problemen kan oplossen is ook op het terrein van veiligheid aanwezig. Veiligheidsbeleid is per definitie integraal en is alleen succesvol als alle betrokken partijen meedoen. Veiligheidsbeleid mag ook rekenen op inzet van alle betrokken partijen, omdat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is. De laatste jaren is naast de samenwerking ook de samenhang van de inzet belangrijker geworden. De regievoering op het lokaal veiligheidsbeleid ligt overeenkomstig de Gemeentewet bij de gemeente.

Collegemanifest 2014-2018

Het motto van het collegemanifest 2014-2018 is 'samenwerken in vertrouwen'. Wij zijn toegankelijk, daadkrachtig en gedragen, dienend en transparant. Dit leidt tot een attitude die kansen wil bieden. Inwoners, instellingen en bedrijven moeten daarnaast hun verantwoordelijkheid nemen en wij zijn hierbij voor hun een samenwerkingspartner. In het collegemanifest wordt veiligheid als kerntaak opgevat. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en maken we met elkaar. Zowel door duidelijke afspraken te maken als door ervoor te zorgen dat iedereen zich aan de afspraken houdt. Onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) dragen daaraan bij.

Dit motto is verwerkt in het veiligheidsbeleid voor de komende jaren. Deze beleidsnotitie heeft een stevig fundament meegekregen vanuit het gevoerde veiligheidsbeleid van de afgelopen jaren. Door die basis is het mogelijk geworden om snel in te spelen op trends. Het onderhavige veiligheidsbeleid is proactief en innovatief en staat in het teken van uitbouwen. Daarbij maken we gebruik van nieuwe mogelijkheden, creatieve oplossingen en zoeken wij op verschillende thema's samenwerking met partners in het veiligheidsdomein.

Onze inwoners hebben zoals gezegd een eigen verantwoordelijkheid voor hun eigen veiligheid en leefomgeving. Deze eigen verantwoordelijkheid kan niet worden uitbesteed aan de politie of de gemeente. Wij verwachten van onze inwoners dat zij op een fatsoenlijke en respectvolle manier met elkaar omgaan. Dat betekent ook dat zij elkaar aan durven spreken op ongewenst gedrag. Wij verwachten ook van bedrijven en instellingen dat zij primair zelf de verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen veiligheidsbeleid. Dat wil niet zeggen dat zij hierin alleen staan. Zodra sprake is van een uitstraling naar het publieke domein, zijn gemeente, politie en andere partners bereid om flankerend beleid te ontwikkelen.

Regionale samenwerking

In regionaal verband wordt samengewerkt op het gebied van veiligheid. Problemen houden zich immers niet aan de grenzen van één gemeente. De regionale samenwerkingsafspraken in Noord Nederland zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018. Uitgangspunt van dit beleidsplan is: "dat wat lokaal kan, doen we lokaal en dat wat regionaal beter kan, pakken we samen op". De prioriteiten uit het regionaal beleidsplan veiligheid 2015-2018 zijn: Jeugd en veiligheid, geweld, woninginbraken, grootschalige incidenten, evenementen en georganiseerde criminaliteit.

Landelijk zijn door het ministerie van Veiligheid en Justitie ondermijnende criminaliteit, cybercrime, fraude, kinderporno en high impact crimes¹ geprioriteerd.

Visie en missie

Veiligheid en leefbaarheid zijn met elkaar verbonden. Veiligheid is een voorwaarde voor een leefbare samenleving. Wij willen een veilige en leefbare gemeente zijn om te wonen, te werken en te recreëren. Vanuit onze regisseurstaak werken wij hier samen met onze ketenpartners actief aan. Op basis van bovenstaande kunnen de volgende strategische doelstellingen geformuleerd worden:

1. Wij streven naar een veilige en leefbare gemeente, waar inwoners, ondernemers en recreanten zich veilig voelen en bereid zijn om actief de veiligheid te bevorderen;
2. Wij willen samenwerken met alle verantwoordelijke (lokale) partners om de veiligheid op de terreinen wonen, werken en recreëren te verbeteren. Partners nemen daarin hun verantwoordelijkheid en spreken elkaar daarop aan;
3. Wij willen overlast en criminaliteit terugdringen, door direct in te grijpen en het aanpakken van de oorzaken. Veroorzakers van overlast worden persoonlijk aangesproken op het vertoonde gedrag waarbij indien mogelijk afspraken worden gemaakt over hulpverlening. Sancties zijn echter altijd duidelijk. Als het minderjarigen betreft, wijzen wij ook ouders/verzorgers op hun verantwoordelijkheid;

Natuurlijk zijn er altijd factoren die niet kunnen worden voorzien. Dat kan leiden tot een tussentijdse aanpassing van inspanningen of zelfs prioriteiten. Als veiligheid op maat wenselijk is, dan is een bepaalde mate van flexibiliteit noodzakelijk.

Nu de visie en missie helder zijn, rijst de vraag; wie gaat waar over? De wijze waarop regie, coördinatie en verantwoording is georganiseerd staat centraal in het volgende hoofdstuk. De rol van de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de gemeentelijke organisatie worden toegelicht.

¹ High impact crimes hebben een grote impact op de samenleving, bijvoorbeeld woninginbraak, overvallen, straatroof en geweld (bron: www.hetccv.nl)

2. INBEDDING EN BORGING

2.1 Bestuurlijk inbedding

2.1.1 Gemeenteraad

De gemeenteraad bepaalt de kaders van het lokaal veiligheidsbeleid. De raad stelt de doelen en de ambitie vast die de gemeente op het terrein van veiligheid nastreeft. Deze notitie bepaalt de kaders, het ambitieniveau en de prioriteiten van het veiligheidsbeleid in Tynaarlo. De raad controleert het college van burgemeester en wethouders op de uitvoering via het jaarlijks uitvoeringsprogramma.

2.1.2 College van burgemeester en wethouders

Integraal veiligheidsbeleid is facetbeleid. De burgemeester is als portefeuillehouder verantwoordelijk voor de afstemming en coördinatie van het veiligheidsbeleid binnen het college van burgemeester en wethouders. Verankering van het beleid vindt plaats binnen de verschillende programma's. Portefeuillehouders zijn en blijven verantwoordelijk voor de veiligheidsfacetten die binnen hun portefeuille vallen. Deze facetten zijn terug te vinden in de verschillende programma's (bijvoorbeeld ten aanzien van jeugd). Het college is gezamenlijk verantwoordelijk en aanspreekbaar op de uitvoering van het beleid.

2.1.3 Burgemeester

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Hij kan optreden tegen overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde. Bevoegdheden heeft hij op het terrein van het tegengaan van overlast, ordeverstoringen, het voorkomen van gevaar en het waarborgen van een ordelijk verloop van het dagelijks leven. Hierin is hij bevoegd gezag. Bij crises is de burgemeester als opperbevelhebber verantwoordelijk voor het gezamenlijk optreden van hulpdiensten om een crisis te bestrijden. Bij een bovenlokale crisis gaan deze bevoegdheden over naar de voorzitter van de Veiligheidsregio.

Met de komst van de Nationale Politie is de overleg- en afstemmingsstructuur en de verhouding tussen de burgemeester(s) en de politie gewijzigd. De burgemeester was en is nog steeds bevoegd gezag. Beheersmatige zaken zijn overgedragen aan de minister van Veiligheid en Justitie. In Noord Nederlands verband worden afspraken gemaakt over capaciteitsverdeling en prioriteiten. Deze zijn vastgelegd in het regionaal beleidsplan Noord-Nederland 2015-2018.

2.2 Gemeentelijke organisatie

De coördinatie en regie op het programma integrale veiligheid is binnen onze organisatie belegd binnen het team Leefomgeving – onderdeel Veiligheid. De beleidsadviseurs Integrale Veiligheid (2 Fte) dragen zorg voor de beleidsvoorbereiding, afstemming en coördinatie, maar ook voor de uitvoering, afstemming en coördinatie van operationele taken.

In het verlengde van hetgeen hiervoor is aangegeven over facetbeleid en bestuurlijke portefeuilles zijn in de gemeentelijke organisatie de adviseurs voor de verschillende flankerende beleidsgebieden aanspreekpunt. Zij houden de veiligheidseffecten op hun eigen beleidsterrein in de gaten en zijn alert op dwarsverbanden met het veiligheidsbeleid. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld de medewerker(s) welzijn, verkeer en bijzondere wetgeving als Drank- en Horeca en handhaving.

2.3 Ketensamenwerking

De tijd dat vooral de bestuurlijke en justitiële partners zich bezig hielden met veiligheid in de samenleving ligt achter ons. Naast politie en justitie nemen partijen op het terrein van welzijn en gezondheid een steeds prominentere positie in. Voorbeelden van deze ketenpartners en samenwerkingsverbanden zijn de nationale politie, het Openbaar Ministerie, het regionaal informatie en expertisecentrum Noord (RIEC), het veiligheidshuis Drenthe, het OGGZ-netwerk, het centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), woningbouwcorporaties, de Veiligheidsregio Drenthe (VRD), ondernemersverenigingen, algemeen maatschappelijk werk, de GGD, Verslavingszorg Noord Nederland, Veilig thuis en de provincie Drenthe.

2.4 Verantwoording en bijsturing

2.4.1 Verantwoording aan de gemeenteraad

Deze beleidsnota loopt tot en met 2021. In paragraaf 2.1.1 is de controlerende taak van de gemeenteraad benoemd. Om de raad hiertoe in de gelegenheid te stellen wordt jaarlijks via de reguliere planning & control cyclus verantwoording afgelegd over het programma integrale veiligheid. De voorjaarsnota, de jaarrekening en de begroting zullen worden gebruikt om tussentijds bij te sturen en te verantwoorden.

Daarnaast zal door het college van burgemeester en wethouders een jaarlijks uitvoeringsprogramma opgesteld worden. Dit programma zal de gemeenteraad ter kennisname aangeboden krijgen en over de voortgang zal jaarlijks gerapporteerd worden. De verhouding tussen deze twee cycli is als volgt. In de reguliere planning & control cyclus wordt gerapporteerd op hoofdlijnen en over de speerpunten. Het uitvoeringsprogramma is concreter en gaat meer de diepte in.

2.4.2 Overleg met het Openbaar Ministerie en de politie (lokale gezagsdriehoek)

Naast de genoemde verantwoording en bijsturingsmomenten vindt dit eveneens plaats in het driehoeksoverleg. Op het niveau van het basisteam Noord Drenthe van de politie (bestaande uit de gemeenten Noordenveld, Tynaarlo, Aa en Hunze en Assen) spreken de burgemeesters met de leiding van het basisteam en de officier van justitie van het OM. Daarnaast wordt vierwekelijks overlegd en afgestemd met de politie en de burgemeester in het lokale politieoverleg.

2.5 Tynaarlose verworvenheden

Deze beleidsnotitie borgt ook de verworvenheden van de afgelopen jaren. De inspanningen die we hebben gedaan in de afgelopen jaren, sluiten we nu niet af. Daar gaan we juist mee door. Onze partners mogen van ons blijven verwachten dat wij de regie blijven voeren over het veiligheidsbeleid. Wij verwachten van onze kant dat onze partners ons blijven informeren en adviseren over de veiligheidssituatie van onze gemeente. De regie in het veiligheidsbeleid betekent niet automatisch initiatieven nemen, of zaken aankaarten. Dat is een verantwoordelijkheid die alle partners dragen. De wijze waarop de gemeente de regie voert is open en transparant. De gemeente is altijd aanspreekbaar op inspanningen, houding en gedrag. Dit verwachten wij ook van onze partners.

3. VEILIGHEIDSANALYSE: DE 5 VNG VEILIGHEIDSVELDEN

Aan het Integraal Veiligheidsbeleid ligt een kwalitatieve analyse aan ten grondslag. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van diverse analyses uit de periode 2011-2015. De Veiligheidsmonitor is een jaarlijks terugkerend landelijk bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. In 2014 heeft Tynaarlo meegedaan aan de monitor. Naast deze analyses maken we gebruik van politiecijfers en politiescans. Drie keer per jaar maakt het Basisteam Noord Drenthe, sectie Tynaarlo van de Nationale Politie een gebiedsscan waarin de criminaliteitscijfers, trends en overlastmeldingen worden weergegeven.

Binnen de gemeente zijn twee Buitengewoon Opsporingsambtenaren (boa's) actief. De boa's worden ingezet voor de uitvoering en handhaving van een grote variëteit aan wettelijke regelingen in domein 1: Openbare Ruimte. Dit veelal in samenwerking met de politie. De jaarrapportages van de boa's zijn eveneens gebruikt om de situatie in Tynaarlo in beeld te krijgen. Daarnaast huren we twee Drank- & Horeca boa's in voor de controles op de naleving van de Drank- en Horecawet. Ook hun mutaties zijn gebruikt om de situatie in kaart te brengen.

De beschikbare gegevens zijn vervolgens met behulp van het VNG-model Kernbeleid Veiligheid meetbaar gemaakt door het op te splitsen in vijf veiligheidsvelden, te weten:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid

Deze veiligheidsvelden behelzen actuele veiligheidsonderwerpen die verder zijn opgesplitst in een aantal veiligheidsthema's. In dit hoofdstuk wordt per veiligheidsveld de betekenis ervan toegelicht en is samenvattend de situatie in Tynaarlo verwoord. Ook worden de beleidsdoelstellingen en ambities verwoord. De volledige veiligheidsanalyse 2011-2015 is als bijlage bij deze notitie gevoegd (bijlage I).

3.1 Veilige woon- en leefomgeving

Dit thema richt zich op de dagelijkse woon- en leefomgeving van onze inwoners. Het gaat om de veiligheid(sgevoelens) en leefbaarheid in de wijk, buurt, straat, tussen mensen wonend in die buurt en de objectieve en subjectieve veiligheid op het vlak van sociale veiligheid (criminaliteit, overlast en verloedering). Daarbij kunnen fysieke aspecten zijn die een relatie hebben met die sociale veiligheid.

Ambities en beleidsdoelstellingen

De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zijn:

Wij werken intensief samen met betrokken (lokale)partners. Randvoorwaarden voor inwoners worden gecreëerd en geborgd voor veiligheid en leefbaarheid in de wijken en dorpen. De inwoners worden waar mogelijk daarbij betrokken (bijvoorbeeld dorpsbelangenverenigingen). Deelname aan Burgernet en Whatsapp preventiegroepen wordt aangemoedigd.

Overlast, verloedering en criminaliteit in de openbare ruimte wordt zoveel mogelijk voorkomen. Daar waar dit zich voordoet wordt dit aangepakt. Extra aandacht is er voor verkeersoverlast in de wijk, overlast van hangjongeren, het tegengaan van woninginbraken en cybercrime. Ingezet wordt op preventie, beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het handhaven of verder verbeteren van het veiligheidsgevoel.

Veiligheidsanalyse 2011-2015

Onze inwoners voelen zich veiliger in de eigen buurt dan gemiddeld in Noord-Drenthe, Drenthe en Nederland. Uit de Veiligheidsanalyse komt naar voren dat 26% van de inwoners zich in het algemeen wel eens onveilig voelt. Eén op de tien inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is een lichte stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Inwoners voelen zich het vaakst onveilig bij horecagelegenheden en op plekken waar groepen jongeren rondhangen. Deze beleving zorgt er niet voor dat inwoners plekken stelselmatig mijden of kinderen ergens niet naar toe laten gaan.

Ondanks het beeld dat uit politiecijfers naar voren komt, is de beleving van overlast niet veranderd. De ervaren overlast door drugs en drank, overspannen / verwarde personen en jeugd blijft onveranderd. Ongeveer 28 % van onze inwoners geeft bijvoorbeeld aan last te hebben van rondhangende jeugd. Daarmee is dit met afstand de grootste gevoelde overlastbron. De incidenten met betrekking tot overlast van overspannen / verwarde personen neemt toe. Onder deze categorie vallen ook cliënten van de zorginstellingen in onze gemeente. In 2015 is bijvoorbeeld minstens 130 keer het vermissingprotocol voor personen van deze zorginstellingen in gang gezet. De overlast van buurtbewoners laat een lichte stijging zien. Naast sociale overlast vormt fysieke verloedering (kapot straatmeubilair, rommel op straat, hondenpoep) een bron van ergernis. Ten aanzien van fysieke kwaliteit zijn inwoners het meest tevreden over de buitenverlichting, gevolgd door het onderhoud aan 'groen' en 'grijs'.

Van de inwoners van Tynaarlo is in 2014 16% slachtoffer geworden van een bepaald voorval of delict. Dit is een lichte toename ten opzichte van de situatie in 2011, maar komt overeen met het beeld in Noord-Drenthe. Het aantal geregistreerde gewelds- en vermogensdelicten is stabiel gebleven. Inwoners van onze gemeente nemen ongeveer evenveel sociale en technische voorzorgmaatregelen tegen criminaliteit als gemiddeld in Nederland. Opvallend zijn de dalingen bij fietsendiefstallen en auto-inbraken. Maar ook, ruzies, vechtpartijen en eenvoudige mishandelingen zijn gedaald. De meetwaarden ten aanzien van huiselijk geweld zijn daarentegen gestegen.

Aanpak

Een veilige woon- en leefomgeving vergt een integrale aanpak en gezamenlijke inspanning van gemeente, politie, ondernemers en inwoners. Hierna leest u welke inspanningen wij en onze (veiligheids)partners leveren om een veilige woon-en leefomgeving te maken en te behouden.

We reageren adequaat op klachten en meldingen uit de samenleving. Vernielingen worden zo snel mogelijk verholpen en zwerfvuil zo spoedig mogelijk opgeruimd. Graffiti op eigendommen van de gemeente wordt verwijderd. Met deze aanpak wordt verloedering van de omgeving voorkomen. Daarnaast investeren wij in bewonersinitiatieven om problemen te voorkomen en de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk te vergroten. Meldingen en klachten, aangemeld bij de gemeente worden voortvarend opgepakt.

Het bestrijden van High Impact Crimes en veel voorkomende criminaliteit vraagt om preventiemaatregelen, bewustwording bij inwoners en repressie bij de politie. Golfbewegingen in bijvoorbeeld woninginbraak, maar ook overlast vragen om een flexibele, projectmatige aanpak. De projecten worden afgestemd op de problematiek. We investeren bijvoorbeeld voorafgaand en tijdens de donkere dagen in het voorkomen van woninginbraak door preventie, onder andere door het geven van gerichte voorlichting, en zetten in op overige maatregelen om inwoners bewust te maken van inbrekers.

Aan onze inwoners vragen wij alert te zijn en verdachte situaties te melden bij 112 (“Horen, Zien en Melden!”). In samenwerking met de politie worden bijvoorbeeld lokfietsen ingezet om de daders aan te pakken.

De gemeente heeft buitengewoon opsporingsambtenaren in dienst. We zoeken in onze aanpak de dialoog met onze inwoners en ondernemers. We richten ons op het voorkomen van maar blijkt dit niet effectief dan volgen sancties. Daarnaast houden wij ook toezicht op bouw- en milieuwetgeving. We treden handhavend op tegen overtredingen. Cameratoezicht wordt in samenspraak met onze veiligheidspartner de politie, ingezet waar dat gezien de problematiek proportioneel is. De inzet van cameratoezicht dient zorgvuldig en weloverwogen plaats te vinden vanwege privacy aspecten en het effect op de veiligheidsbeleving.

3.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Dit veiligheidsveld omvat de veiligheid rondom plaatsen met recreatieve en economische voorzieningen zoals bedrijventerreinen, winkelcentra, vakantieparken en uitgaansgelegenheden. Het gaat in dit beleidsveld om de sociale veiligheid en criminaliteit. Hieronder valt niet de fysieke veiligheid die bijvoorbeeld wordt aangetast door de risico’s die individuele bedrijven op het bedrijventerrein met zich meebrengen.

Ambities en beleidsdoelstellingen

De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zijn:

In onze gemeente zijn veilige winkelgebieden en uitgaansgebieden waar inwoners en bezoekers veilig uit kunnen gaan en in een prettige, schone en veilige omgeving hun boodschappen kunnen doen of kunnen recreëren. Ondernemers op bedrijventerreinen en in winkelgebieden moeten in een veilige omgeving kunnen ondernemen.

Sinds 2011 hanteren wij een maximumstelsel ten aanzien van coffeeshops. Conform de landelijke richtlijn hanteren wij een maximum van één coffeeshop in onze gemeente. Dit maximum is bereikt door de coffeeshop in Zuidlaren. De coffeeshop dient aan de landelijke en gemeentelijke criteria te voldoen. Een uitbreiding van het maximumstelsel wordt niet beoogd.

In 2015 hebben wij een nieuw evenementenbeleid vastgesteld. Organisatoren van evenementen zijn verantwoordelijk voor het veilig verloop van een evenement. Wij stellen in samenwerking met de veiligheidspartners de voorwaarden, schouwen en handhaven deze vervolgens. Risico’s op het terrein van geweld, overlast, brandveiligheid, crowdmanagement, crisisbeheersing worden zoveel mogelijk ingeperkt.

Veiligheidsanalyse 2011-2015

De grotere dorpen in onze gemeente kenmerken zich door een mix van functies: woningen, winkelen en uitgaan. Deze mix zorgt voor levendigheid, maar kan ook overlast en veiligheidsproblemen opleveren. Zo leiden zwerfvuil en verloedering tot (subjectieve) onveiligheid. Het aantal winkeldiefstallen is daarentegen stabiel gebleven en het aantal inbraken in kantoren is afgenomen. Wel hebben we in 2015 te maken gehad met twee (pogingen tot) ramkraken in Zuidlaren. Illegale hennepkwekerijen worden met enige regelmaat in (leegstaande) bedrijfspanden aangetroffen. De aanwezigheid van hangjongeren in het winkelgebied van Eelde en Zuidlaren zorgt soms voor overlast en onveiligheidsgevoelens bij omwonenden, passanten en ondernemers.

Voor Groningen Airport Eelde is het incidenten en rampenbestrijdingsplan (IRP-GAE) van kracht. Deze is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de exploitant van Groningen Airport Eelde en de betrokken partners bij de rampenbestrijding (GHOR, Koninklijke Marechaussee, Veiligheidsregio, brandweer, politie). Minimaal één keer per twee jaar vindt een multidisciplinaire stafoefening en één maal per vier jaar een multidisciplinaire oefening van staf en operationele eenheden plaats.

Het horecagebied in Zuidlaren en Eelde is een aandachtspunt. Deze uitgaansgebieden trekken veel, vaak jong publiek. Inwoners ervaren geluidsoverlast en overlast van vertrekkend publiek. Ook hebben zich in deze horecagebieden meerdere openbare orde verstoringen voorgedaan. Trendmatig gezien is sprake van een daling in de overlast van uitgaansgelegenheden, maar in de beleving is de overlast gelijk gebleven.

Een dalende trend qua incidenten is ook zichtbaar ten aanzien van evenementen. Tynaarlo kent veel evenementen. Evenementenveiligheid staat scherp op het netvlies binnen de gemeente. Aandachtspunten blijven de kwaliteit van vergunningsverlening en een uniforme uitvoering van de screening evenementenaanvragen. Jaarlijks worden ongeveer 200 vergunningen verstrekt. Naast levendigheid zorgen evenementen soms ook voor de nodige overlast. De grootste evenementen qua bezoekersaantallen zijn de Bloemencorso en de Zuidlaardermarkt. Over het algemeen verlopen evenementen rustig. Het aantal mishandelingen tijdens evenementen is door de jaren heen gedaald.

De gebieden rondom Zuidlaren en Zeegse worden gekenmerkt door toerisme en recreatie. Enerzijds voor dagrecreatie en anderzijds door hotels, campings, vakantieparken, waterrecreatie en groepsaccommodaties. Het aantal incidenten is gering. Specifieke veiligheidsproblemen zijn niet bekend. Het gebruik van campings en vakantieparken blijft wel een aandachtspunt.

Aanpak

Gemeente, Koninklijke Horeca Nederland, Nationale Politie en horecaondernemers hebben gezamenlijk een horecaconvenant ondertekend. In het convenant staan een groot aantal afspraken onder andere over gebruik van terrassen, toelatingsbeleid en glaswerk. Alle partijen werken integraal samen.

De politie zorgt op uitgaansavonden voor voldoende toezicht in de openbare ruimte en treedt op tegen verstoringen van de openbare orde en overtredingen van het horecaconvenant. De buitengewoon opsporingsambtenaar is op ad-hoc basis eveneens in de avonduren aanwezig om overlast tegen te gaan. Nieuwe horecaondernemers worden onderworpen aan een integriteitstoets op basis van de Wet BIBOB. Overlastveroorzakers en ordeverstoorders worden gewaarschuwd en, indien het gedrag niet verandert, aangepakt, bijvoorbeeld via het opleggen van een gebiedsverbod.

Evenementen moeten veilig zijn voor bezoekers. Hiervoor moeten de organisatoren zorg dragen. De gemeente draagt hier aan bij door evenementen met een verhoogd veiligheidsrisico multidisciplinair te beoordelen. In de vergunningsvoorwaarden worden de voorschriften van de afzonderlijke hulpdiensten en van de gemeente opgenomen. Tussen de organisator, beveiliging en de politie worden afspraken gemaakt over hoe en door wie wordt opgetreden bij ongeregelde heden. Afhankelijk van het soort evenement en het bezoekers(aantal) moet de organisatie gecertificeerde beveiligers inhuren. De Eelder Bloemencorso, de Zuidlaardermarkt en evenementen met een veiligheidsrisico (zoals autocross en grasbaanraces) worden vooraf geschouwd.

Het toerisme binnen de gemeente voltrekt zich op diverse campings, recreatieparken, op het water en in B&B's. Op jaarbasis vinden enkele incidenten plaats. De aard van deze incidenten beperkt zich voornamelijk tot verschillende vormen van overlast en diefstal.

3.3 Jeugd en veiligheid

Bij dit veiligheidsveld wordt specifiek gekeken naar jongeren in relatie tot veiligheid. Reden hiervoor is dat jongeren een bijzondere doelgroep zijn. De doelgroep kent vaak een specifiek netwerk van actoren en er zijn specifieke regimes waarbinnen deze actoren samenwerken.

Ambities en beleidsdoelstellingen

De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zijn:

Alcohol- en drugsgebruik door jongeren en jongvolwassenen wordt, in samenwerking met alle betrokkenen (ouders/verzorgers, horeca, winkels, sportclubs, maatschappelijk werk, Verslavingszorg Noord Nederland, Centrum voor Jeugd en Gezin en het jongerenwerk) door preventie (onder andere voorlichting), interventie en handhaving tegengegaan of teruggedrongen.

In alle grotere dorpen zijn hanggroepen. Deze hanggroepen zorgen voor overlast en in sommige gevallen voor een gevoel van onveiligheid bij passanten en omwonenden. Deze groepen jongeren blijven bij ons in beeld. Het ophouden en rondhangen in de openbare ruimte is toegestaan, ook voor jeugd. Overlast en vernielingen veroorzaken daarentegen niet.

Individuele probleemgevallen vragen om, en krijgen via het Centrum Jeugd en Gezin, een individuele aanpak. Deze aanpak is integraal. Het principe van één gezin, één aanspreekpunt wordt gehanteerd.

Veiligheidsanalyse 2011-2015

Het is een maatschappelijk gegeven dat jeugd soms overlast bezorgt en zich niet altijd gedraagt zoals van hen verwacht wordt. We constateren dat in de relatie tussen jong en oud niet altijd voldoende tolerantie en verdraagzaamheid aanwezig is. Jongeren in onze gemeente zijn goed aanspreekbaar en redelijker dan wel eens gedacht wordt. Dat beamen ook onze (veiligheids)partners. Tegelijkertijd constateren we dat er wel degelijk overlast is.

De meeste meldingen met betrekking tot jeugdoverlast komen uit Zuidlaren en Eelde-Paterswolde. Het kan gaan om milde vormen van overlast, maar ook om zwaardere vormen. Uitingvormen zijn geluidsoverlast, middelengebruik, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achter laten, zaken vernielen of brandstichting en soms andere vormen van (kleine) criminaliteit. In deze kernen hangen jongeren, in verschillende samenstelling, op meerdere plekken rond. Deze plekken zijn bij ons en onze (veiligheids)partners bekend en worden door de boa's, de politie en de jongerenwerkers bezocht.

In onze gemeente is op dit moment geen jeugdgroep die aan de hand van de Beke shortlistmethodiek² als overlastgevend of crimineel kan worden betiteld. Reden hiervoor is de wisselende samenstelling van de jeugdgroepen. De politie, boa's en jongerenwerkers hebben veel aandacht voor de jeugd en er wordt veel ingezet op het voorkomen van overlast.

Onze gemeente kent geen minderjarige veelplegers. Wel, zijn voor een aantal jongeren door het CJG plannen opgesteld vanwege criminaliteit en/of veroorzaken van overlast. Dit om de aansluiting met de maatschappij niet te verliezen. Dit betreft een integrale aanpak waarbij het principe van één gezin, één plan, één aanspreekpunt wordt gehanteerd.

De (veiligheids- en zorg)partners geven aan dat een deel van de jongeren in onze gemeente drank en drugs gebruikt. Als gevolg van de wetswijziging is het drinken in de openbare ruimte (hangplekken) toegenomen. Lege flessen van alcoholhoudende dranken die op hangplekken worden teruggevonden is een dergelijk signaal. Het drankgebruik leidt sneller tot overlast gevend gedrag. Alcohol- en drugsgebruik door jongeren wordt, samen met betrokkenen, door preventie en handhaving tegengegaan. Betrokken zijn onder andere ouders, winkels, horeca, sportclubs, CJG, VNN en jongerenwerk. Uit het jeugdonderzoek van de GGD uit 2013 naar de gezondheid en leefgewoonten van Drentse jeugd blijkt ook dat middelengebruik onder jongeren tussen de 12 en 18 jaar relatief veel voorkomt en men meer alcohol gebruikt dan gemiddeld in Drenthe.

Jeugd kan dader en slachtoffer zijn van onveiligheid; thuis, in de buurt, tijdens het uitgaan, maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond school zijn (online) pesten, geweldpleging, overlast, vernielingen, cybercrime en verkeersveiligheid. Schoolomgeving zijn en worden verkeersveilig ingericht. Af en toe zijn scholen onderhevig aan vandalisme en vernielingen. Veelal is hierbij een combinatie met de aanwezigheid van hangjeugd.

Aanpak

Het centrum Jeugd en Gezin en de bijbehorende zorgpartners vormen een centraal en richtinggevend kader ten aanzien van dit beleidsveld. Via de zorgketen en het Centrum Jeugd en Gezin worden onveilige/ongewenste situaties op het terrein van (hang)jeugd integraal opgepakt. Leerplichtambtenaren van de gemeente hebben hierin een belangrijke signalerende functie.

De overlast van jeugd varieert van hinderlijk tot klein crimineel gedrag. We zien dat het aanspreken van jongeren op hun gedrag een belangrijk instrument is om de problematiek te verminderen. Jeugd die hinderlijk en overlastgevend aanwezig is geweest in de openbare ruimte en in aanraking komt met de politie, bezoekt de politie (soms samen met de jongerenwerker) thuis. Veelal worden ouders/verzorgers betrokken bij het gesprek.

Beheersbaar maken van jeugdoverlast betekent enerzijds de overlast zoveel mogelijk te beperken en anderzijds te komen met aanvaardbare alternatieven voor plaatsen waar jongeren bij elkaar kunnen komen om elkaar te ontmoeten. We zien hierbij niet alleen een rol voor de gemeente maar ook voor de zelfstandige bewoner, ondernemers en onze maatschappelijke (veiligheids)partners. Ketenaanpak is daarbij het centrale woord in de aanpak van jeugdoverlast. Regelmatig overleg met de Nationale Politie en andere (veiligheids)partners is hiervoor de basis.

² Een methode om problematische jeugdgroepen in beeld te brengen en op basis daarvan een passende aanpak te kiezen (domeingerichte aanpak, groepsgerichte aanpak of persoonsgerichte aanpak).

We investeren in jongerenwerk omdat dit bijdraagt aan het vergroten van de sociaal-emotionele ontwikkeling, verantwoordelijkheid en maatschappelijke participatie van jongeren, én aan het voorkomen en verminderen van overlast. De jongerenwerkers hebben regelmatig contact met de jongeren.

We informeren onze jongeren, maar ook hun ouders/verzorgers via speciale campagnes en ouderavonden over de gevaren van alcohol- en drugsgebruik. De nadruk ligt op preventie en het tegengaan van alcohol- en drugsgebruik. Jongeren die worden aangetroffen onder invloed van alcohol en/of drugs worden, veelal door de politie, aangemeld bij het Centrum Jeugd en Gezin. In Noord Drents verband zijn buitengewoon opsporingsambtenaren actief die toezien op naleving van de regels uit de Drank- & Horecawet. Er is een preventie- en handhavingsplan in het kader van de Drank- & Horecawet.

Met betrekking tot sociale veiligheid (bijvoorbeeld verwaarlozing, mishandeling, veilig op internet) in en om scholen hebben scholen eigen protocollen.

3.4 Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld gaat enkel over de fysieke veiligheidsrisico's en niet om de sociale veiligheid.

Ambities en beleidsdoelstellingen

De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zijn:

In onze gemeente hebben we een adequaat niveau waar het gaat om brandweezorg. De drie brandweerposten in de hoofdkernen blijven behouden. Gemeente en brandweer zien toe op proactie en preventie en geven voorlichting aan doelgroepen.

Rampen en calamiteiten maken ook onderdeel uit van dit beleidsplan. Tynaarlo is voorbereid op rampen en calamiteiten en werkt daarin in ieder geval samen met de Drentse gemeenten en de Veiligheidsregio. Zelfredzaamheid van personen en instellingen wordt gestimuleerd. Speciale aandacht is er voor verminderd zelfredzame personen.

Veiligheidsanalyse 2011-2015

Een van de onderwerpen is zoals gezegd de voorbereiding op rampen en calamiteiten. Hierin werken wij samen met de gemeenten in Drenthe en de Veiligheidsregio Drenthe. Ook hebben we een gemeentelijke crisisorganisatie samengesteld. Daarnaast beschikken we over een adequaat niveau waar het gaat om brandweezorg. Zelfredzaamheid en preventie worden adequaat opgepakt. Wel, is speciale aandacht voor verminderd zelfredzame personen noodzakelijk. Hierbij moet gedacht worden aan bewoners van verzorgingstehuizen, woon- en zorginstellingen. Inwoners hebben meer behoefte aan informatie over de risico's in de omgeving dan over brandveiligheid. Verreweg de meeste mensen zijn tevreden over de brandveiligheid van de eigen woning. Door gedragsmatige voorzorgsmaatregelen en technische maatregelen doen zij zelf iets aan het risico op brand.

Het aantal incidenten dat volgens de Drentse crisisorganisatie wordt afgehandeld is beperkt. Binnen de veiligheidsregio wordt per jaar ongeveer 16 keer opgeschaald naar GRIP³-niveau, waarvan gemiddeld 4 GRIP incidenten per jaar in onze gemeente. Deze incidenten vinden veelal plaats op de luchthaven.

³ GRIP: Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure

Bij externe veiligheid staan de risico's van gevaarlijke stoffen centraal. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen. Het gaat om de 'naar buiten gerichte' veiligheidsrisico's van de gevaarlijke stoffen. In onze gemeente zijn drie LPG stations gevestigd. Bij zwembaden en een aantal bedrijven en campings zijn gevaarlijke stoffen aanwezig. Een route voor munitietransport loopt deels door de gemeente. Ook lopen leidingen van de Gasunie en de NAM door de gemeente. Ten aanzien van natuurbrandgevaar zijn de bossen rond Zeegse een aandachtsgebied. Welke risico's in de directe omgeving aanwezig zijn is niet alom bij onze inwoners bekend. Men is zich vooral bewust van het risico van LPG tankstations en uitval van nutsvoorzieningen.

Verkeersveiligheid blijft een aandachtspunt. Het aantal meldingen van verkeersoverlast (stremming of parkeerproblemen) is flink gestegen en komt in de gehele gemeente voor. Ook het aantal meldingen met letsel is toegenomen. We hebben geen duidelijk beeld van het aantal ongevallen met materiële schade. In dergelijke gevallen komt de politie niet altijd meer ter plaatse. Daarnaast wordt qua verkeersveiligheid te hard rijden als een van de grootste buurtproblemen ervaren.

Aanpak

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden. Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) is het kader voor het verkeersveiliger maken van onze gemeente. De aanpak van verkeersveiligheid is preventief en repressief. We investeren in eenduidige vormgeving van de wegen en in veilige fietsroutes. Als veel meldingen van verkeersoverlast over een locatie binnenkomen wordt in overleg met de boa's en inwoners gekeken naar maatregelen.

Om de brandveiligheid te borgen ziet de brandweer toe op preventie en geeft zij voorlichting aan doelgroepen. De brandweer heeft als één van de speerpunten om, binnen twee jaar, rookmelders aanwezig te hebben bij 80% van de woningen. Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden. De brandweer bereidt zich voor op brandbestrijding door te oefenen, te trainen en bij te scholen. Samen met de brandweer controleren wij onder meer omgevingsvergunningen op brandveilig gebruik.

Solide en professionele borging van crisisbeheersing is een belangrijk thema. We blijven ons inzetten om de vele betrokken functionarissen (teamleden, het team bevolkingszorg en gemeentelijk beleidsteam) te informeren en hun kennis en deskundigheid op peil te houden. Deze aandacht is essentieel vanwege het belangrijker worden van de dwarsverbanden met thema's als de veranderingen in het zorgstelsel, evenementen, terrorisme en uiteraard de aanwezige risico's van aangrenzende gemeenten die een effect (kunnen) hebben op onze gemeente. Daarnaast investeren we in de vele en elkaar snel opvolgende landelijke/regionale ontwikkelingen, die geïmplementeerd moeten worden binnen de crisisorganisatie.

Gemeentelijke informatie ten aanzien van externe veiligheid is opgenomen op de risicokaart. Op deze kaart staan risicobronnen zoals BEVI-inrichtingen, BRZO-inrichtingen, kwetsbare objecten en transportroutes voor gevaarlijke stoffen. Bij planvorming wordt vroegtijdig rekening gehouden met externe veiligheid. De leidingen van de Gasunie en de NAM, worden op basis van het besluit externe veiligheid buisleidingen, verplicht opgenomen in ruimtelijke plannen.

3.5 Integriteit en veiligheid

Bij dit veiligheidsveld gaat het om de verschijnselen die een inbreuk vormen op belangrijke regels en andere afspraken in het kader van integriteit, veiligheid en stabiliteit van de samenleving. Ze kunnen in meest extreme vorm fundamenteel ontwrichtend werken. Voorbeelden zijn radicalisering en georganiseerd criminaliteit.

Ambities en beleidsdoelstellingen

De ambities en beleidsdoelstellingen voor dit veiligheidsveld zijn:

Wij willen voorkomen dat de georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van onze diensten en het bestuurlijk instrumentarium inzetten om de bewegingsruimte voor georganiseerde criminaliteit te minimaliseren. Wij zijn alert op vroegtijdige signalering, bijvoorbeeld van mensenhandel.

Drugscriminaliteit, waaronder het illegaal kweken en verhandelen van hennep en synthetische drugs, wordt tegengegaan en verminderd.

Veiligheidsanalyse 2011-2015

Polarisatie en radicalisering kunnen overal plaatsvinden. Enkele casussen in de gemeente laten zien dat ook Tynaarlo geen uitzondering vormt. Er zijn echter geen concrete signalen die duiden op een omvangrijke polarisatie en radicalisering. Het landelijk dreigingsniveau wordt gevolgd en gemonitord. Respectloos gedrag tussen en tegen inwoners, wat kan duiden op polarisatie- en radicaliseringsproblematiek, komt relatief weinig voor.

Tot dit veiligheidsveld behoren tevens georganiseerde criminaliteitsnetwerken die misbruik maken van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen. Branches die het betreft zijn mensenhandel, hennepkwekerijen, vastgoedhandel/ witwassen en outlaw motor gangs. Deze vier thema's laten zich lastig meten/uitdrukken in termen van impact, omvang en risico voor de samenleving. Over de omvang van georganiseerde criminaliteit is geen compleet beeld. Alertheid blijft echter geboden. De meest geregistreerde vorm van georganiseerde criminaliteit is drugshandel. Illegale hennepcultuur in woningen en bedrijfspanden is een vorm van criminaliteit die zich met regelmaat manifesteert. Waar nodig past de gemeente de wet BIBOB⁴ toe.

Medewerkers met een publieke taak krijgen regelmatig te maken met agressie en geweld op het werk. Het gaat om medewerkers van de gemeente (bijvoorbeeld de afdeling Publiekszaken, maar ook Gemeentewerken, sociale teams en de boa's), maar ook de hulpverleningsdiensten. Een paar keer per jaar wordt officieel melding gedaan in het kader van het gemeentelijk agressieprotocol. Echter worden signalen ontvangen dat niet alle incidenten worden geregistreerd waardoor het vermoeden bestaat dat de omvang van de problematiek groter is dan de analyse doet vermoeden. Tijdens uitgaansavonden en evenementen wordt de politie en ambulancepersoneel soms geconfronteerd met agressie.

Informatieveiligheid wordt een steeds belangrijker topic voor burgers, bedrijven en de overheid. Digitalisering van gemeentelijke documentatie maakt het beheer van deze gegevens kwetsbaarder voor cybercrime en vraagt om een samenhangend pakket van maatregelen voor de borging van kritieke processen.

⁴ Wet bevordering integriteitsbeoordeling openbaar bestuur

Tot slot gaat dit thema over ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Schending kan het gevolg zijn van belangenverstrengeling, maar ook van niet-intentionele verrommeling van procedures. Ten aanzien van dit thema zijn geen signalen van misstanden binnen de gemeentelijke organisatie. Het bevorderen en uitdragen van bestuurlijke en ambtelijke integriteit is evenwel een blijvend aandachtspunt.

Aanpak

De aanpak van georganiseerde criminaliteit vraagt om veel kennis en expertise. We treden flankerend op bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit en zijn aangesloten bij het RIEC⁵ Noord Nederland. Het RIEC adviseert ons over de aanpak van georganiseerd criminaliteit. In regionaal verband participeert de gemeente in de aanpak van mensenhandel. Een beleidsregel voor het sluiten van panden waar een hennepplantage is ontdekt is vastgesteld (Damoclesbeleid). We toetsen aanvragen voor de drank- en horecaverGUNningen en voor exploitatievergunningen aan de Wet BIBOB. We zijn alert op signalen vanuit de omgeving met betrekking tot georganiseerde criminaliteit.

De gemeente kent een meldpunt integriteit, een gedragscode en nieuwe functionarissen leggen een eed of gelofte af. De mate waarin de overheid integer en transparant optreedt bepaalt de mate waarin inwoners vertrouwen in haar hebben. Tegelijkertijd staat de integriteit van politieke ambtsdragers onder druk, wat vooral het gevolg is van allerlei maatschappelijke ontwikkelingen. Elke politieke ambtsdrager op elk bestuurlijk niveau kan bij alle afwegingen, soms plotseling, vragen krijgen over zijn integriteit. We volgen de kaders van de handreiking om de bestuurlijke integriteit te versterken. Leidraad voor ambtelijk handelen staat in beginsel geregeld in de Wet Nationale Politiegegevens (WPG) en de Wbp.

Functionarissen van de gemeente krijgen cursussen en trainingen aangeboden over hoe om te gaan met en te handelen bij agressie en geweld. Hulpverleningsdiensten en organisaties kennen hun eigen protocollen en procedures.

3.6 Trendanalyse: nieuwe thema's

Het veiligheidsbeleid is deels een voortzetting van eerder gemaakt beleid. De thema's in het nieuwe integraal veiligheidsbeleid zijn daarom veelal herkenbaar. We zien echter ook een aantal nieuwe landelijke ontwikkelingen/thema's binnen de vijf VNG beleidsvelden die onze gemeente raken.

Toename kwetsbare groepen

Eén van die nieuwe ontwikkelingen is de stijging van het aantal meldingen van verwarde personen. We zien een duidelijke trendbreuk ten opzichte van het verleden. Waar deze groep jarenlang is afgenomen zien we dat de problematiek nu sterk toeneemt. Dit heeft te maken met de kanteling van de zorg, waardoor personen met een psychische stoornis extramuraal (zorg buiten de zorginstelling waarbij de patiënt thuis blijft wonen) behandeld worden. De spanningen die hieruit voortvloeien in de woonomgeving zijn te zien in de stijging van het aantal meldingen. Dat heeft directe invloed op de leefbaarheid in de gemeente en het gevoel van veiligheid van inwoners.

Naast verwarde personen, zorgt ook een toename van (psychische) druk op de samenleving, slecht toekomstperspectief en (dreigende) werkloosheid en decentralisaties in de zorg voor een toename in kwetsbare groepen.

⁵ Regionaal Informatie en Expertise Centrum

Ondermijning

Bij ondermijning gaat de onderwereld een relatie aan met de bovenwereld. Dit soort criminaliteit is over het algemeen onzichtbaar op straat, maar het ondermijnt wel de normale en wettelijk geaccepteerde gang van zaken in onze samenleving. Een op de vijf burgemeesters in Nederland constateert ondermijnende activiteiten in hun gemeenten. Ook in onze gemeente is dit aan de orde. Hoe veel activiteiten er exact zijn is moeilijk te bepalen, maar zeker is dat het een onderwerp is dat extra aandacht nodig heeft.

Cybercrime

Cybercriminaliteit vormt een grote bedreiging voor inwoners, het bedrijfsleven en de overheid. Cybercrime is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Omdat ons leven zich meer en meer digitaal afspeelt, neemt ook de kans toe op online criminaliteit. Het is van belang deze cybercriminaliteit te bestrijden.

Eisende samenleving

Dat niet alles meer kan, wordt door een deel van de samenleving niet geaccepteerd. Deze groep is van mening dat haar probleem door een ander (gemeente, maar ook bedrijven, verzekeraars etc.) moet worden opgelost. Wij zien een toename in betogingen, maar ook juridificering van contacten met inwoners. Ook al is het vastgesteld beleid, deze groep zal betrokkenheid blijven afdwingen. Het gebruik van nieuwe en oude media is een veelgebruikt instrument. De sturing wordt complexer omdat vaak per zaak een (nieuwe) afweging moet worden gemaakt en de gemeente vaak per definitie zich publiekelijk moet verantwoorden.

Instroom vluchtelingen

Vanaf 2014 tot half 2016 is de instroom van vluchtelingen sterk toegenomen en daarmee de vraag aan gemeenten om een bijdrage te leveren aan de opvang en huisvesting. Dat stelt de gemeenten voor diverse uitdagingen, waaronder veiligheid, leefbaarheid en integratie. Wij hebben een constructieve houding getoond om ook een bijdrage te leveren aan de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders. Echter, er wordt op korte termijn geen grote opvang in de gemeente verwacht. Er vindt daarentegen wel opvang en huisvesting op kleinere schaal plaats. Wij houden rekening met en bereiden ons voor op eventuele leefbaarheids-, welzijns- en veiligheidsvraagstukken. Onze nieuwe inwoners mogen noch dader, noch slachtoffer worden van criminaliteit en discriminatie. Wij verwachten van de vluchtelingen dat ze een positieve bijdrage leveren aan de gemeente.

Jihadisme

Het geweld in het Midden-Oosten is een oorzaak van het vluchtelingenprobleem. Uitreizigers en terugkeerders uit deze gebieden laten zien dat zij hun strijd meenemen naar Europa. Naast de risico's van aanslagen en radicaliseren van hun omgeving, legt het een zwaardere druk op verdraagzaamheid in Nederland. Hoewel de gemeente Tynaarlo en de provincie Drenthe misschien niet voor de hand liggen om een aanslag te plegen, zullen we hier wel aandacht aan moeten besteden. Voor ons is dit nog een lastig te vatten onderwerp, waarbij we de komende jaren, samen met andere gemeenten en de rijksoverheid in contact moeten blijven met onze inwoners.

3.7 Conclusie Veiligheidsanalyse

Uit de veiligheidsanalyse kan als conclusie worden getrokken dat de criminaliteit in onze gemeente daalt, de overlast stijgt en dat de beleving van veiligheid vrij stabiel blijft. Dat stemt tot tevredenheid, maar is tegelijkertijd ook een uitdaging. Het is onze ambitie dat Tynaarlo een veilige gemeente blijft. Verbeteringen zijn altijd mogelijk, dan wel wenselijk gelet op de ontwikkelingen in de verschillende veiligheidsvelden. In het navolgende hoofdstuk komen dan ook de prioriteiten binnen de vijf VNG veiligheidsvelden aan de orde.

4. PRIORITEITEN

In de inleiding is het al genoemd. Er is veel te doen en niet alles kan tegelijkertijd. Zaken nalaten is nadrukkelijk niet de intentie van het benoemen van prioriteiten. In dit hoofdstuk worden de accenten gelegd op de veiligheidsthema's die voor onze gemeente extra van belang zijn.

Om tot een prioritering te komen zijn verschillende stappen gezet. In de eerste plaats is gekeken naar het reeds ingezette beleid en de bestaande samenwerkingsafspraken met ketenpartners. Vervolgens is gekeken naar de door het college van burgemeester en wethouders verwoorde speerpunten uit het collegemanifest 'samenwerken in vertrouwen'. Tenslotte zijn de resultaten van de landelijke veiligheidsmonitor en de criminaliteits- en overlastcijfers verwerkt in de integrale veiligheidsanalyse 2011-2015 (bijlage I). Op 23 februari 2016 is hierover een interactieve bijeenkomst georganiseerd met de gemeenteraad. Door deze zaken met elkaar te verbinden is onderstaande prioritering binnen de 5 VNG veiligheidsvelden tot stand gekomen.

4.1 Landelijke en regionale ontwikkelingen

De wens bij een veiligheidsprobleem is, dat het morgen opgelost moet zijn. Het vinden van een oplossing voor een veiligheidsprobleem wordt nooit uitgesteld, maar vraagt wel tijd. Met het vorige beleidsplan is de basis gelegd om snel te kunnen handelen bij actuele veiligheidsproblemen.

Subjectieve onveiligheid (beleving, gevoel) wordt steeds belangrijker. Waar vroeger de objectieve veiligheid (criminaliteitscijfers) de doorslag gaf, is dat vandaag de dag bijna van ondergeschikt belang. De komende periode richten wij ons daarom naast het vergroten van de objectieve veiligheid op het vergroten van de subjectieve veiligheid.

Binnen de vijf VNG veiligheidsvelden uit het vorige hoofdstuk volgen trends en ontwikkelingen elkaar snel op. Denk hierbij aan ondermijning, mensenhandel, cybercrime, evenementenveiligheid, jihadisme, regierol gemeente, nationalisering politie, takenpakket boa's etc. Veel van de regionaal of landelijk geagendeerde zaken, spelen bij ons ook. We moeten echter ook rekening houden met zaken die in onze gemeente prioriteit hebben of actueel zijn. Ontwikkelingen die in mindere mate bij ons in de gemeente aan de orde zijn, maar elders in het land wel, kunnen door onze inwoners vanuit beleving/gevoel worden geagendeerd. Afhankelijk van de actualiteit wordt er jaarlijks bepaald op welke thema's de focus dat jaar komt te liggen.

4.2 Bijzondere doelgroepen

In onze gemeente en in de omgeving van onze gemeente zijn veel instellingen gevestigd. Denk hierbij aan geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorginstellingen, maar ook (jeugd)gevangenissen. De cliënten van deze instellingen worden behandeld of re-integreren in onze gemeente. Dat legt een druk op de samenleving. Dat heeft verschillende oorzaken. Dat kan onbekendheid van de omgeving met de doelgroep zijn, maar ook een afwijkende levensstijl. De gemeente wil de coördinatie en de regie op een combinatie van veiligheid en bijzondere doelgroepen.

Jeugd en veiligheid is en blijft een aandachtspunt. Van alle vormen van overlast, blijft jeugdoverlast het meest nadrukkelijk aandacht vragen. De (veiligheids- en zorg)partners geven aan dat een deel van de jongeren in onze gemeente drank en drugs gebruikt.

Uit het jeugdonderzoek van de GGD uit 2013 naar de gezondheid en leefgewoonten van Drentse jeugd blijkt ook dat middelengebruik onder jongeren tussen de 12 en 18 jaar relatief veel voorkomt en men meer alcohol gebruikt dan gemiddeld in Drenthe. Naast gezondheidsrisico's leidt het drank- en drugsgebruik sneller tot overlast gevend gedrag. De lessen uit de vorige beleidsnotitie zijn het uitgangspunt voor de komende jaren.

De instroom van vluchtelingen is tot halverwege 2016 toegenomen. De gemeente Tynaarlo heeft een constructieve houding getoond om ook een bijdrage te leveren aan de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders. Echter, op korte termijn wordt er geen grote opvang in de gemeente verwacht. Er vindt wel opvang en huisvesting op kleinere schaal plaats. Wij houden rekening met en bereiden ons voor op eventuele leefbaarheids-, welzijns- en veiligheidsvraagstukken. Onze nieuwe inwoners mogen noch dader, noch slachtoffer worden van criminaliteit en discriminatie. Ditzelfde geldt voor de alleenstaande minderjarige vluchtelingen die reeds op diverse locaties in onze gemeente worden opgevangen.

4.3 Veiligheid in de openbare ruimte

De samenleving regelt veel veiligheidszaken zelf al. Van het op slot zetten van de fiets, tot het ophangen van camera's in winkels of het inhuren van beveiliging tijdens een evenement. Daar is geen taak weggelegd voor de overheid. Het is aan de samenleving om hierin een eigen keuze te maken. Toch komt uit de veiligheidsanalyse naar voren dat wij binnen de VNG veiligheidsvelden Veilige woon- en leefomgeving en Bedrijvigheid en veiligheid en het vergroten van de veiligheid in de openbare ruimte moeten prioriteren en de initiatieven van de samenleving hierin ondersteunen.

Zo staat evenementenveiligheid scherp op het netvlies binnen de gemeente. Aandachtspunten blijven de kwaliteit van vergunningsverlening en een uniforme uitvoering van de screening van aanvragen.

Samen met de politie blijven we investeren in het verminderen van high impact crimes zoals woninginbraken.

In het huidige veiligheidsbeleid is verkeersveiligheid geprioriteerd. Deze prioriteit zetten we voort in het huidige beleidsplan. Te hard rijden en parkeerproblematiek blijven een doorn in het oog van onze inwoners volgens de veiligheidsmonitor.

4.4 Conclusie

Onze drie prioriteiten zijn in dit hoofdstuk op hoofdlijnen weergegeven. De prioriteiten worden jaarlijks in een veiligheidsprogramma verder uitgewerkt. Een veiligheidsprogramma kan derhalve gezien worden als een uitvoeringsprogramma waarin concreet uitgewerkt wordt wat we jaarlijks aan onze prioriteiten doen. Bij het opstellen van deze uitvoeringsprogramma's worden inwoners en ondernemers actief betrokken. We richten ons op een combinatie van preventie, repressie en nazorg. Het eerste uitvoeringsprogramma start in januari 2017.

Eerder is al aangegeven dat het prioriteren van deze drie veiligheidsvelden niet inhoudt dat er alleen middelen worden ingezet op deze velden. Veiligheidsvraagstukken zijn reeds ingebed in de organisatie en zullen zoveel mogelijk worden gecontinueerd. Gevolg van prioritaire thema's zal zijn dat gedurende de looptijd van dit beleidsplan extra inzet zal worden gepleegd op deze thema's.

BIJLAGEN

Veiligheidsanalyse 2011-2015